

være tilladeligt, at udlevering af dokumenterne til gennemsyn udsættes.

Personer, som ønsker at gennemse dokumenterne i en sag, bør så vidt muligt straks ved henvendelsen have adgang til et sådant gennemsyn.

I almindelighed bør det, som ovenfor anført i bemærkningerne til § 1, være den myndighed, som har de pågældende dokumenter i sin besiddelse, der afgør, hvorvidt en begæring om oplysning om dokumenter skal efterkommes. Det er ikke udelukket, at spørgsmålet om udlevering, forinden afgørelse træffes, kan forelægges for den myndighed, der skal afgøre sagen, idet denne myndighed kan være den eneste, der er i besiddelse af de nødvendige forudsætninger for at afgøre, hvorvidt der bør meddeles oplysninger.

På grundlag af indvundne erfaringer kan der eventuelt vise sig behov for mere detaljerede regler om, hvilke myndigheder der på de enkelte sagsområder skal kunne træffe afgørelse om, hvorvidt oplysninger kan meddeles. I stk. 2 er givet hjemmel for udstedelse af anordninger i denne henseende.

Til § 6.

Som tidligere omtalt bør retten til at kræve oplysninger om forvaltningens dokumenter være videregående i tilfælde, hvor den, der begærer oplysningerne, er part i sagen, end hvor begæringen fremsættes af en person, som ikke er part. Det fastsættes derfor i § 6, dels at retten også skal tilkomme udlændinge, der er parter i en sag, jfr. bemærkningerne ovenfor til § 1, dels at parter har ret til at få kendskab til dokumenter, medmindre de hensyn, som omtales i § 2, stk. 1, er så afgørende, at de bør gå forud for partens interesse i at kunne benytte kendskab til dokumenterne til varetagelse af sit tarv. Også hensynet til partens egne forhold vil kunne medføre undtagelser fra lovens almindelige princip. Således vil f. eks. dokumenter, der indeholder oplysninger om partens helbreds-tilstand, efter omstændighederne kunne tilbageholdes. Endvidere bestemmes det i stk. 2, at der ikke i henhold til kgl. anordning, udstedt i medfør af § 2, stk. 2, kan gøres indskrænkning i en parts adgang til at få kendskab til sagens dokumenter.

Det har været overvejet, om der ikke i lovforslaget bør indføres en bestemmelse om, at dokumenter, som ellers må hemmeligholdes, vil kunne udleveres til den, der har indsendt andragende eller klage eller i øvrigt er part i en sag, med forbehold om, at dokumentet ikke må offentliggøres og dets indhold ikke viderebringes til uvedkommende. For indførelse af en sådan regel taler, at man ellers kan være nødt til at hemmeligholde dokumenter, som det

vil være af betydning for parten at have kendskab til for varetagelse af sine interesser, for eksempel ved at kunne påberåbe sig dem som bevis i retssager eller i sager, som er til behandling for en administrativ myndighed.

Indførelse af en sådan ret til udlevering af ellers hemmelige dokumenter mod pligt til ikke at offentliggøre indholdet eller på anden måde viderebringe det til uvedkommende vil kræve, at tilside-sættelsen af det ved udleveringen givne pålæg om hemmeligholdelse belægges med straf.

Den svenske sekretesslov indeholder i § 30 hjemmel for i visse tilfælde ved udlevering af dokumenter at tage forbehold om, at indholdet ikke må offentliggøres eller meddeles til uvedkommende. Overtrædelse af et sådant forbehold kan straffes i medfør af § 41.

Kommissionen er klar over, at gennemførelse af straffesager af denne art vil kunne volde vanskeligheder, navnlig fordi pressen konsekvent vægrer sig ved at give oplysning om sine kilder. Kommissionen har derfor ikke i det udarbejdede lovforslag optaget nogen bestemmelse som den omhandlede.

Et af de formål, som man må lægge særlig vægt på, når der er tale om at udvide den enkelte borgers adgang til at blive bekendt med dokumenter i sager, der vedrører ham eller hende, er retten til at tage til genmæle, også inden forvaltningen træffer sin afgørelse.

Det er derfor i § 6, stk. 3, foreslået at give ansøgere, klagere og andre parter adgang til at udtale sig om det materiale, der vil danne grundlaget for afgørelsen. Man har dog ment at måtte gøre visse begrænsninger, navnlig af hensyn til sagens afslutning. Adgangen til at tage til genmæle skal ikke kunne benyttes til at trække sagerens behandling i langdrag. Det foreslås derfor i sidste pkt., at forvaltningen kan fastsætte en frist, inden hvilken partens udtalelse skal være fremkommet.

Det foreslås, at en parts begæring om adgang til at afgive en udtalelse skal fremsættes over for den myndighed, der afgør sagen.

Det kan være et spørgsmål, om det er hensigtsmæssigt at udforme reglerne om partsoffentlighed i nær tilknytning til reglerne om almindelig offentlighed. De to offentlighedsformer forfølger delvis forskellige formål, og adgangen til partsoffentlighed bør være videregående end den almindelige offentlighed. Uanset om man vil indføre almindelig offentlighed, vil der derfor være grund til at overveje, om partsoffentlighed bør ordnes ved en selvstændig lov.

Der vil, såfremt overvejelserne fører til at udskille reglerne om partsoffentlighed af det almin-